

Chaos Theory: A New Paradigm for Trading

فصل ۳

تئوری چایوز: یک الگوی جدید برای تجارت

این یک امر مسلم است که "قلب بایستی کاملاً منظم کار کند در غیر اینصورت شما فواهید مرد، ولی مخز بایستی نا منظم باشد، چرا که غیر از این شما دچار تشنجه فواهید شد." این نشان می دهد که بی نظمی و آشوب به یک سیستم پیچیده متنه می شود. این همه هی بی نظمی نیست. در عوض من می فواهم بگویم که آشوب آن پیزی است که زندگی را می سازد و هوشمندی را ممکن می کند. مخز برای نپایداری انتقام شده، بطوریکه کومپکترين اثری بر آن، می تواند منبر به شکل گیری نظام شود.

Ilya Prigogine

هدف: بدست آوردن درک بهتری از تئوری آشوب و هندسه فراکتالی

کلمه از ریشه یونانی *Paradeigma* می آید، که به معنی "مدل یا الگو" می باشد. آدام اسمیت در کتابش به نام ((قدرت های ذهن)) سال (۱۹۷۵)، *Paradigm* را به صورت "یک مجموعه ای به اشتراک گذاشته شده از فرض ها و پنداشت ها" عنوان میکند و ادامه می دهد *Paradigm* راهی است که ما با آن دنیا را درک می کنیم، مانند آب برای ماهی.

Dنیا را برای ما تشریح می کند و کمک می کند تا رفتار آن را پیش بینی کنیم . الگوی اجتماعی (Social Paradigm) تعیین کننده رفتار و ارزش های ماست. الگوی پزشکی (Medical Paradigm) تعیین کننده نحوه تفکر ما درباره بدنمان می باشد و الگوی ما درباره بازار از طرفی تعیین کننده و از طرفی محدود کننده اثر متقابل ما و بازار می باشد.

یک "الگو" فیلتری است که از درون آن دنیا را می بینیم. در واقع بینش ما از "واقعیت" می باشد. و چون تعیین کننده واقعیت ماست، ما بندرت به آن توجه می کنیم و یا حتی بندرت از آن سوال می کنیم. الگوی شخصی (Personal Paradigm) تعیین کننده واقعیت شخصی و فرض ها و پنداشت های ما از دنیای ما می باشد. ما درباره این فرض ها و پنداشت ها فکر نمی کنیم بلکه تفکرمان از درون آنهاست. ما هرگز دنیا را مستقیماً نمی بینیم بلکه آن را از درون این فیلترهای الگو می نگریم. ما هرگز به تمامی، دنیا را نخواهیم دید. بلکه فقط قطعاتی از آن را می بینیم. و همینطور این مسئله در مورد بازار نیز صادق است. ما هرگز همه بازار را نمی بینیم بلکه فقط قطعاتی از آن را مشاهده میکنیم.

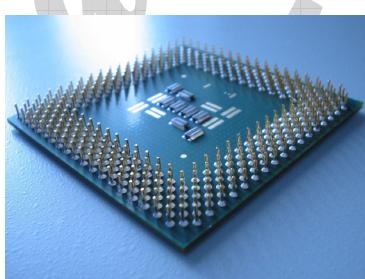
چهار چوب های ذهنی ما به طور طبیعی ما را به سمت دیدن آن قسمت هایی از جهان (بازار) که متنضم الگوهای ماست، سوق می دهد. الگوها همچنین اطلاعات دریافتی ما را فیلتر می کند. اطلاعاتی که تمایل به تقویت الگوها را راحت و از پیش موجود را دارند (سیستم های باور و برنامه های ذهنی).

و این دلیل است که چرا بازار به یک دره ی باریک می ماند. اگر شما در آنجا فریاد بزنید "تحلیل تکنیکی" اکویی که به سمت شما بر می گردد "تحلیل تکنیکی" خواهد بود. اگر کلمه "فضانورد" را فریاد بزنید، "فضانورد" را خواهید شنید و اگر "آشوب" را فریاد بزنید، "آشوب" را خواهید شنید. در موضوع مورد بحث، به آن "جهان (و یا بازار) عینی ی تثیت شده" می گویند.

درست همانند یک شئ که در نور مادون قرمز، نور معمولی روز و یا در نگاتیو اشعه X متفاوت ظاهر می شود، واقعیت (بازار) نیز کمتر از آنچه که واقعاً در عمل هست و آنچه که می پنداریم بر ما نمایان میشود.

آدام اسمیت نشان داده بود که وقتی ما در وسط یک الگو هستیم، تصور هر الگوی دیگری مشکل است برای مثال، فرض کنید در سال ۱۹۶۸ هستید و از شما خواسته می شود تا رهبریت ساخت ساعت در سال ۱۹۸۰ را پیش بینی کنید. پاسخ شما سوئیس خواهد بود، چرا که آنها برای سالهای متتمادی بر بازار ساعت حکم فرما بوده اند. اما یک جابجایی الگو در ساعت از مکانیکی به الکترونیکی اتفاق می افتد.

و ژاپنی ها چون این الگوی جدید را تشخیص داده اند، بیشترین سهم بازار ساعت را از آن خود می کنند. سوئیسی ها به علت وفاداری به الگوی قدیم به طور پیوسته سهم خود را در بازار از ۹۰ درصد در سال ۱۹۶۸ به کمتر از ۱۰ درصد در سال ۱۹۸۰ از دست می دهند. از روی طعنه میتوان گفت، سوئیس در اختراع ساعت های کوارتز در مکان نخست قرار دارد.

هنگامی که جابجایی و تغییر یک الگو را داریم، همه قوانین تغییر می کنند. در یک الگوی غلط حتی اقدامات درست هم جواب نمی دهد.

الگوهای شخصی ما، راهی را که از آن طریق اطلاعات را پردازش کرده و به آن پاسخ می دهیم، کنترل می کنند. احساسات یا الگوهای شما پس از

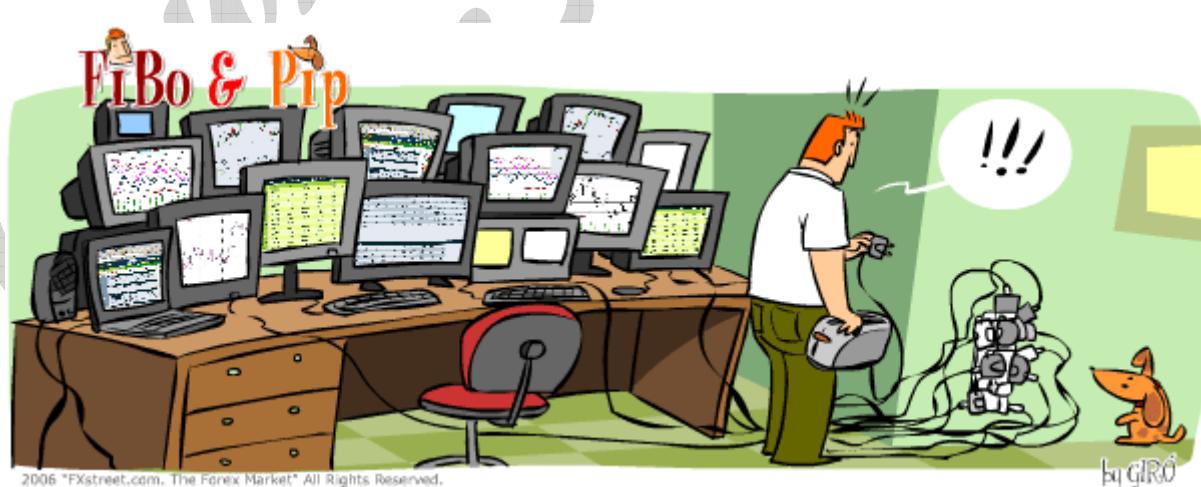
انتخاب ده بازندۀ متوالی نسبت به انتخاب ده برنده متوالی کاملاً متفاوت خواهد بود. مثال زیر نشان می‌دهد که الگوهای ما چگونه می‌تواند به سرعت و جدیت تغییر کند:

یک هنرپیشه مرد هالیود علاقه مند است که همیشه آخر هفته خود را در کلبه اش در مناطق کوهستانی سپری کند. او جاده‌های کثیف و پرپیچ و خم کوهستانی را برای رسیدن به آنجا طی می‌کند. و از اینکه با اتومبیل پورشه رو باز خود جاده‌های پرپیچ و خم را با سرعت طی می‌کند، لذت می‌برد. او بندرت در این جاده شخص دیگری را می‌بیند چون تعداد کمی کلبه و یا حتی بازدیدکننده در این منطقه وجود دارد. یک روز جمعه بعد از ظهر که او با سرعت این پیچ‌ها را طی می‌کند، متوجه ماشین مقابل که به سمت او منحرف شده می‌شود، و به اجبار اتومبیل خود را به سمت راست جاده، جایی که صخره‌ی بزرگی وجود دارد منحرف و به شدت ترمزکند و نهایتاً در آخرین لحظه بدون برخورد و تصادف شاخ به شاخ با صخره، در جلو آن توقف می‌کند. راننده‌ی زن در اتومبیل روباز مقابل، اتومبیلش را که خاموش شده روشن می‌کند و ضمن ادامه دادن به مسیر خود فریاد می‌زند "خوک".

این قضیه هنرپیشه را کاملاً هاج و واج می‌کند. چرا که او در خط خودش حرکت میکرد و مسلمآ اشتباه از او نبوده و مثل خوک هم رانندگی نمی‌کرده. وقتی که راننده اتومبیل مقابل در ابری از گرد و غبار ناپدید شد، هنرپیشه با صدای بلند فریاد زد "ماده خوک".

او با عصبانیت و شتاب به راه افتاد و در سر پیچ با خوک بسیار بزرگی که در جاده ایستاده بود برخورد کرد. و به ناگهان تفسیر و برداشت او از انگیزه و رفتار آن راننده تغییر کرد. پاسخ هنرپیشه از حرف آن راننده، نشات نگرفته بود، بلکه از الگوهای شخصی خودش بوده است.

الگوهای خاصی که از طریق آن بازار را میبینیم تعیین کننده‌ی احساسات و رفتار ماست. علم آشوب یک الگو و نقشه مناسب تر و جدیدتر برای دیدن جهان، بازارها و رفتار شخصی به ما میدهد. بیایید نگاهی به این الگوی جدید بیندازیم، سعی کنیم آن را بهتر درک کنیم و شروع به ساختن ارتباطی از چگونگی به کارگیری آن داشته باشیم تا بتوانیم تصویر دقیقتی از رفتار بازار بدست آوریم.

2006 "FXstreet.com, The Forex Market" All Rights Reserved.

چایوز و دنیای شخصی ما

ما انسانها عادت داریم که مهمترین مفاهیم و ابزارهای ایمان را غلط نامگذاری کنیم. برای مثال، آنچیزی که ما آنرا ذهن "هوشیار" خودمان (نیمکره چپ) مینامیم؛ تنها قسمتی از مغزمان است که همواره "غیر هوشیار" یا خواب است در حالیکه سایر قسمتهای مغزمان بطور پیوسته و بدون لحظه ای توقف فعال هستند. به همین صورت، فیزیکدان‌ها برای نامگذاری این علم جدید کلمه چایوز (کی آس یا آشفتگی و یا بی نظمی) را انتخاب کرده‌اند که یک عبارت اساساً اشتباه میباشد.

چایوز به بی نظمی دلالت نمیکند بلکه در واقع عکس آن درست میباشد. چایوز شکل بالاتری از نظم است که در آنجا بی نظمی و تحریک بجای عبارت سنتی تر "دلیل و معلول" (از دید نیوتونیان/اقلیدسیان)؛ اصل سازنده است. چون هم طبیعت و هم مغز انسان چایوزی هستند، بازارها نیز بعنوان قسمتی از طبیعت و بعنوان انعکاسی از ماهیت انسان؛ ماهیت چایوزی دارند.

اکنون زمان آن است که تشخیص دهیم که دانش آکادمیک سابق ما به تریدرها عقاید نادرست و منطق غلطی را القاء کرده است.

این مهم نیست که ریاضیات خطی چگونه بكمک انتقالات فوریه اش، توابع اور توگونال، تکنیکهای رگرسیون، هوش مصنوعی، شبکه‌های عصبی، الگوریتمهای ژنتیک و غیره را به ما ارائه داده است؛ بلکه آنچه مهم است این است که این علم در هدایت تریدرها در درک و فهم ماهیت پیچیده مارکت و ساختار غیرخطی بازارهای مالی، ناتوان و ناکارآمد بوده است.

توزیع نرمال

در حیطه تجربیات بشری بعنوان

یکی از وسیعترین تعمیمهای پدیده‌های طبیعی بکار می‌رود.

توزیع نرمال کاربردهای متنوعی از دستورالعملی برای ترید کردن در بازارهای مالی گرفته تا در علوم فیزیکی و اجتماعی، و در پزشکی، کشاورزی، و مهندسی دارا می‌باشد. توزیع نرمال، ابزاری ضروری برای آنالیز و تحلیل داده‌های اساسی جمع آوری شده بوسیله مشاهدات است.

سه جمله قبلی، ساختار یک منحنی توزیع نرمال (یا گوسی) را بیان میکنند. و ساختاری را برای طبیعت پدیده های تصادفی ارایه می نمایند.

ولی بعنوان راهی برای رسیدن به دنیای سرگردان کننده تریدینگ، هنوز تا ایده آل موردنظر ما خیلی فاصله دارند.

همانطور که برنده جایزه نوبل آقای **Wassily Leontief** چنین گفته است که: "در هیچ یک از زمینه های تحقیقات تجربی، حتی غول آسا ترین و پیچیده ترین دستگاه ها و سیستم های آمار و احتمالی نیز با داده هایی اینچنین بی نظم، پراکنده، بی قید و بند و بی قانون مواجه نبوده اند."

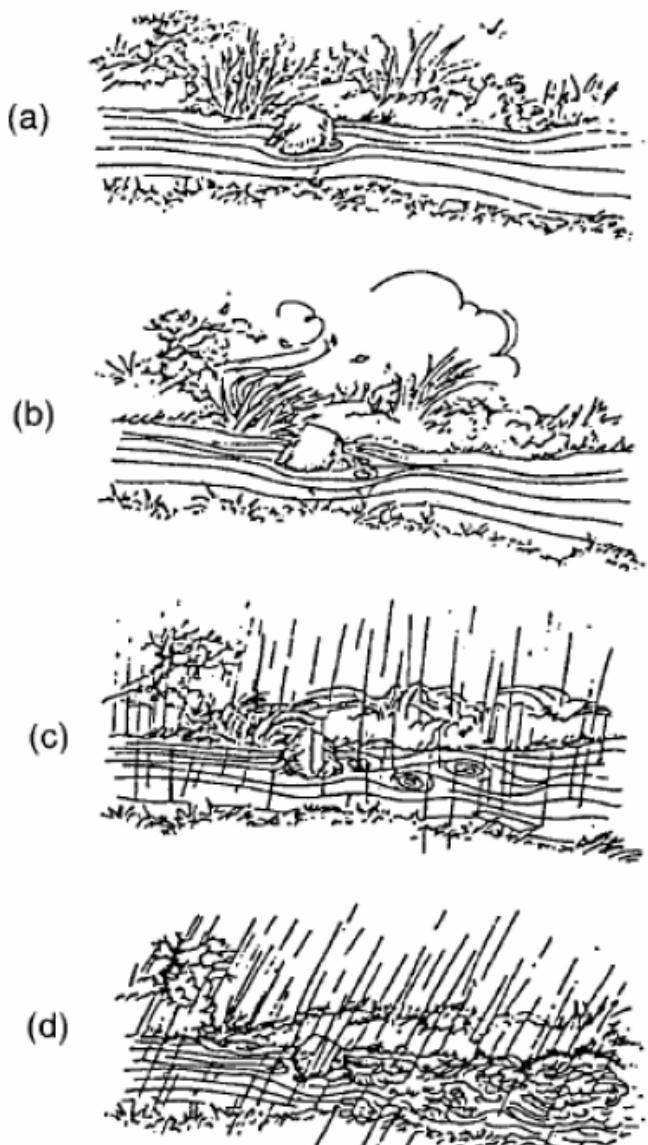
قیمتهای بازار کالا بسادگی با مدل زنگوله ای شکل تطبیق نمیکنند. با وجود این، آنها بعضی از اشکال را میسازند که بنحو شگفت انگیزی شبیه شکلهای مکانهایی مثل خط ساحل و بسترها رودخانه است. شخصی بنام **Mandelbrot** بروی توده ای از اطلاعات قیمت پنهان تحقیق کرد. او دنبال پارامترهای مشترک بین طبیعت و رفتار بشر بود. او دریافت که اعداد از نقطه نظر توزیع نرمال دارای انحراف بوده و از نقطه نظر مقیاس گذاری (**scaling**) متقارن میباشند.

"هر تغییر قیمت بخصوصی تصادفی بوده و غیر قابل پیش بینی است. ولی ترتیب تغییرات مستقل از مقیاس است: منحنیهای تغییرات قیمت روزانه و ماهانه کاملاً بر هم منطبق هستند. بطور غیر قابل باوری، درجه واریاسیون طی یک دوره پرآشوب ۶۰ ساله که دو جنگ جهانی و یک دوره کساد را بخود دیده است، ثابت مانده است."

چایوز جدید نیست، بلکه از قدیم الایام وجود داشته است. ما از محصولات چایوز هستیم، نه از اختراع کنندگان آن. چایوز ما را به اینجا آورده است و چایوز ما را به آینده خواهد برد. حتی در مغز ما، یک قسمت (نیمکره چپ) در جستجوی نظم و پایداری است و قسمت دیگری از آن (نیمکره راست) در جستجوی بی نظمی و چایوز است. ما (خودمان، بدنمان، شخصیتیمان، و همه وجودمان) در اثر ترکیب مهارت آمیز نظم و چایوز پیشرفت کرده ایم.

چایوز سطح تماس بین یین و یانگ، سیاه/سفید، اینجا/آنجا، حال / آبنده یا پیشرفت ما است. در اصطلاح **shaman** چایوز به معنی **nagel** و **tonal** است. در بازارها، چایوز بمنزله متلاطم در برابر ترند است. در رفتار تریدر، چایوز همان بردن و باختن است. چایوز، خوابیدن و بیدارشدن، کاشتن و درو کردن است.

شکل ۱-۳ تغییر شکل از جریان خطی به جریان غیر خطی یا متلاطم را نشان میدهد. در شکل (a) جریان حرکت بحالت خیلی پایدار و کاملاً قابل پیش بینی است. شکل (b)-3 نشان میدهد آب بیشتری جریان یافته است؛ متلاطم پشت صخره شروع به شکل گیری کرده است. در (d) و (c)-3 آب بیشتری افزوده شده است (انرژی به شکل باران و جاذبه زمین)، و متلاطم افزایش یافته است و جریان کمتر قابل پیش بینی شده است.

شکل ۱-۳: از نظم تا بی نظمی (چایوز)

در مدت ده سال گذشته، میلیونها دلار سرمایه، بهای گزافی است که تریدرها طی سالها به علت عدم درک غیر خطی بودن ماهیت مارکت پرداخته اند. چرا که ما بر حسب عادت دوست داریم در تفسیر مارکت از قسمت پایدار و خطی (نیمکره چپ) مغزمان بجای قسمت کی آس آن (نیمکره راست غیر خطی) استفاده میکنیم. در حالی که واقعیت مارکت، غیر خطی و یا به عبارت بهتر **Chaos** میباشد.

مغز ما نیز رفتارهای مختلفی را بسته به جریان انرژی از خود بروز میدهد. مغزمان بعضی اوقات پایدار است مثل جریان در شکل ۱(a). بهنگام ترید کردن، اغلب متلاطم میشود مثل جریان در شکل (d).

از زمان ارسسطو، ما بیشتر اوقاتمان را به آموزش میگذراندیم و از قسمت پایدار (نیمکره چپ خطی) مغزمان بجای قسمت چایوز آن (نیمکره راست غیر خطی) استفاده میکردیم. براساس نقشه خطی منطقی فعلی ما، "حقیقت" در پایداری یا دانش تغییر ناپذیر نهفته است، بنابراین در توسعه دادن استراتژی کار با استفاده چایوز، سود اندکی نهفته است.

بدیهی است که در منطق غیر خطی پایداری موقت است و چایوز ابدی میباشد.

در مدت ده سال گذشته، میلیونها دلار سرمایه، بهای گزافی است که تریدرها طی سالها به علت عدم درک غیر خطی بودن ماهیت مارکت پرداخته اند. چرا که ما بر حسب عادت دوست داریم در تفسیر مارکت از قسمت پایدار و خطی (نیمکره چپ) مغزمان بجای قسمت کی آس آن (نیمکره راست غیر خطی) استفاده میکنیم. در حالی که واقعیت مارکت، غیر خطی و یا به عبارت بهتر **Chaos** میباشد.

تحقیقاتی برای شناخت بهتر چایوز و برهمنکش بین توده تریدرها و خود بازار انجام شده است. تحقیقات ما نشان میدهد که چایوز ذهن‌های ما در بازار منعکس می‌شود. هر دو مخلوط دقیقی از چایوز و پایداری هستند. Prigogine نوشه است که "مغز مخلوقی از چایوز است، یک سوب کاملاً نامتعادل که در حال جوشیدن روی شعله متغیر زندگی روزمره است."

پایداری و چایوز را نیز می‌توان بصورت فعالیت خطی و غیر خطی تعریف کرد، این فعالیت می‌تواند شامل رشد کردن، تولید کردن، تولید مثل کردن، یا حتی فقط فکر کردن باشد.

اگر ما دنیا را از دید نیمکره چپ خلق می‌کردیم، رودخانه‌های مستقیم، ابرهای گرد، و کوه‌های مخروطی میداشتیم. با وجود این طبیعت نیروهای دیگری دارد. دنیای طبیعی ما از منابع غیر خطی می‌آید.

محصولات ساخت بشر نظیر زبان از نیمکره چپ منشاء می‌گیرد و در نتیجه دیجیتال و خطی هستند. ما سیستمهای ترید کردنمان را به همان ترتیب که زبان را خلق کرده ایم، ایجاد نموده ایم و دقیقاً همانطورکه زبان از وصف نمودن طبیعت ناتوان است، سیستمهای ترید کردن خطی نیز در وصف کردن بازار و گرفتن سود از آن ناموفق است. بخاطر داشته باشید که چایوز ما را به اینجا آورده است و چایوز ما را به جایی که می‌خواهیم برویم خواهد برد.

FRACTAL GEOMETRY

هندسه فراکتالی

آنچه که «تئوری چایوز» به عرصه علم و دانش ارایه کرده است، بیش از یک تکنیک صرف برای تربید کردن است. بلکه راهی نو و دیدگاهی تازه نسبت به نگرش ما به دنیا و اطرافمان است.

در واقع عمر این دیدگاه تازه، بیش از تاریخچه‌ی ثبت شده‌ی آن است، اما در اواسط دهه ۱۹۷۰ دانشمندان با فقدان کامپیوترهایی قدرتمند و دیگر ابزار آلات و تجهیزات لازم برای سروکار داشتن با این علم نو، مواجه بودند.

چایوز اولین تئوری‌ای است که قادر شد با موفقیت، ساختارهای پیچیده‌ی چون ارگانیسم‌های حیاتی، و یا جریانهای متلاطم سیالات، و یا سیستم‌های بی‌نظم و پر از اختشاش دیگری را با متدولوژی ریاضی بسیار دقیقی، مدلسازی نماید.

«هندسه‌ی فراکتالی»، یکی از ابزارهای مورد استفاده در «تئوری چایوز» است، که هنگام بررسی پدیده‌های پیچیده و ساختارهای بی‌نظمی که هندسه اقلیدسی و ریاضیات خطی از توضیح آن قاصرند، بکار می‌رود.

«آنالیز فراکتالی» موجب تکامل بسیاری از تحقیقات در هزاران زمینه دیگر شده است، از قبیل متدولوژی، ژئولوژی، پزشکی، بازارهای سرمایه، مارکت‌ها و نمودارهای قیمت،.... و حتی برخی پدیده‌های ظاهرآ و سابقاً متافیزیکی!!

آغاز این دیدگاه جدید، قطعاً بر روی همه‌ما، تا پایان زندگی مان، تأثیر عمیق خود را خواهد گذاشت.
«آنالیز فراکتالی» الگوی جدید و قدرتمندی است که، در ادغام با مکانیک کوانتمی و تئوری نسبیت، دنیای علمی ای را که گالیله آغاز به اکتشاف آن نمود، تکمیل خواهد کرد.
اگر چه فیزیک کلاسیک قادر شد تا خلقت کائنات را از اولین ده هزارم ثانیه بعد از «بیگ بنگ» تا به امروز مدلسازی کند، اما هرگز موفق نشد تا «نحوه جاری شدن خون در بطن چپ قلب انسان در مدت یک ثانیه» را مدلسازی کند.

فیزیک کلاسیک توانست ساختار مادی را از کوارک های یک اتم گرفته تا کهکشانها و سحابی های عظیم، مدلسازی کند، اما هرگز نتوانست مدلی را برای شکل یک ابر ارایه کند، و یا مدلی برای ساختار یک گیاه، و یا جریان آب یک رودخانه، و یا مکانیسم یک مارکت!

علم کلاسیک به سهولت قادر است مدلهایی را با ریاضیات خطی و هندسه مسطح اقلیدسی، ابداع نماید، اما به هر حال درمورد سیستم های متلاطم غیرخطی و یا سیستم های زنده، کارآبی خود را از دست می دهد. به عنوان مثال، یک سیستم غیرخطی (رابطه علت و معلولی غیرخطی) زمانی ایجاد می شود که قدرت خروجی (معلول) متناسب با حاصلضرب قدرت ورودی (علت) به سیستم باشد.

در دنیای نیوتنی یک زنجیره قطعی و مطلق بین «علت ها» و «معلول ها» وجود دارد، و در هندسه اقلیدسی نیز تمامی اشکال و احجام، مسطح و منظم هستند.

هیچ یک از این دو مشی، قادر نیستند تا رفتار پیچیده و غیرخطی «مارکت» را تشریح نموده و توضیح دهند. سطوح آرام و بدون اصطکاک، فضای تهی، دوایر و سطوح کاملاً کروی، مخروط ها و زوایای بسیار دقیق، همگی از محسنات زیبایی شناسانه هندسه اقلیدسی هستند که هرگز توصیف صحیحی از دنیای واقعی خشن و ناهمواری را که ما در آن زندگی نموده و ترید میکنیم، ارایه نمی کنند.

از درون این دنیای نیوتنی/اقلیدسی ریاضیات خطی ای را گسترش دادیم که شامل «ریاضیات آماری پارامتری» است، که در آن اغلب مدلهای آماری مان را با ساختارهایی ساده و ایده آل همچون «توزیع نرمال» و یا «توزیع گوسی» و با شکل مقارن منحنی «زنگوله ای»، بیان می کنیم.

این روش، با ساده سازی و حذف عناصر و پارامترهایی که به نظرمان کم اهمیت، بی تأثیر و غیر ضروری می آیند، به فهم و درک آسان پدیده ها و مدل ها کمک می کند.

در اینجا لغت کلیدی، همین واژه «غیر ضروری» یا «**unessential**» است! زیرا در دنیای واقعی، همین چیزهای «غیر ضروری» که بدور انداخته میشوند، لزوماً چیزهای «کم اهمیتی» نیستند!

و همین چیزهای به ظاهر غیر ضروری موجب انحراف از نرمال های اقلیدسی میشوند و موجب خصایص ضروری جدید و اجتناب ناپذیری برای سیستم میشوند.

با غیرانتزاعی کردن همین انحراف های ظاهرآ «غیر ضروری» از فورم نرمال اقلیدسی/ نیوتنی، ما قادر خواهیم بود تا زیرساختهای واقعی رفتار و انرژی مارکت را بهتر بشناسیم. همین چیزهای ظاهرآ «غیر ضروری» که اکنون دیگر ما آنها را بنام «فراكتال ها» می شناسیم

واژه پیشنهادی فرهنگستان انگاری برفال هست، والا منم نمی دونم یعنی چی ولی انگاری یعنی فراکتال؟!!

بنوای (با تلفظ فرانسه مثل فواد عربی تلفظ می شود) مندلبروت (مندل در زبان آلمانی یعنی بادام و بروت هم یعنی نان پس میشه نون بادومی) اولین بار واژه فراکتال را از کلمه لاتین فراکتوس گرفته که به معنی سنگ شکسته مضررس است. مندلبروت در حقیقت مطالعات پراکنده دانشمندان دیگر رو (سرپینسکی، پینو، کانتور، وایرشتراس و...) به صورت منسجم شده ای در قالب هندسه ای جدید ارائه داده است که به هندسه فراکتالی مشهور است. فرهنگستان زبان فارسی هم برفال را (برفه به معنی کسر) محاذل مناسب فراکتال پیشنهاد کرده است. اما این اشیاء برفالی درابتدا بی اهمیت جلو داده می شدند و در کارهای گرافیک کامپیوتری بکار گرفته می شدند اما تحقیقات بعدی نشان داده که بسیاری از اشکال و سیستم ها در طبیعت برفالی اند. امروزه برفالها در رشته های پزشکی، متابولزی، هنر، موسیقی، معماری، برنامه ریزی شهری، الکترونیک، بلور شناسی، آوفیزیک، هیدرولوژی، آئومورفولوژی، زمین شناسی، کامپیوتر، گرافیک و پردازش تصاویر، زیست شناسی و ژنتیک، شیمی و... کاربرد دارند. در این مقوله با کلماتی چون خود متشابه ای، خود الحاقی، همسانگرد و ناهمسانگرد روبرو می شویم.

پس با توجه به مطالبی که اشاره شد، اگر سایر عزیزان نیز موافق باشند از این به بعد به جای واژه غریب و بیگانه

«فراکتال» از محاذل شیوه و فارسی آن یعنی «فراکتال» استفاده میکنیم !!

چون به هرچال اصل بر این است که فوانندگان به سریع ترین شکل و به سهل ترین شیوه با مطالبی که خدمتمن ارایه میکنیم، به راحتی ارتباط برقرار کنید. و هیچکدام از ما، تحهد و تضمینی به جناب آفاقی خداد عادل بابت رعایت اصول و آیین نگارش فرهنگستان ادب پارسی نداده ایم !

اما درمورد واژه منهوس و کذایی «چايوز» یا «Chaos» که تلفظ صحیح آن «کی آس» است، وضعيت کمی بخوبی تر است: از طرفی روزانه چندین ایمیل و پیغام شخصی تهدیدآمیز (!!) برای من ارسال میشود که چرا این لغت را با تلفظ نادرست «چايوز» بکار می بردیم؟! و بسیاری از دوستان عزیزمان به ما اعتراض نموده اند (البته اعتراض یک مقدار بر منفی دارد، و بهتر است بگوییم: پیشنهاد کرده اند) که فقط از تلفظ صحیح آن به صورت «کی آس» استفاده کنیم، و حتی برخی از دوستان اصرار دارند که هرچه زودتر و با کمک ناظرین سایت، تمام متن قبلى را هم مجدداً ویرایش کنیم و از واژه «کی آس» به جای تلفظ نادرست «چايوز» استفاده نماییم !!

اما دیدگاه و نظر شخص من این است که: در زبان شناسی مدرن اینطور میگویند که: هر آنچه مردم با آن راحت ترند، و به آن شیوه سفن می گویند، قطعاً همان شیوه درست ترین است! به عبارتی دیگر هر آن شیوه ای را که مردم برای سفن گفتن خود انتخاب می کنند، تماماً همان شیوه نگارش و تلفظ و املاء صحیح ترین شیوه خواهد بود!

زیرا اصولاً تحریف و فلسفه خلق زبان و فقط توسط انسان همین بوده است : ابداع رامت ترین شیوه، برای انتقال کاملترین مفهوم، و در گمترین زمان و با مداخل تعداد کلمات و اصوات! پس آنچیزی را که مردم با آن رامت تر باشند، و آن را بیشتر بگار ببرند، متماً همان درست است! اگر مردم بعد از سی سال هنوز به «بهشتی» میگویند «عباس آباد»! پس لابد «عباس آباد» یک مکمنی دارد و متماً درست تر است! اگر مردم از سی سال پیش، بلافضله نام «میدان عالم اسفند» را به «میدان انقلاب» تغییر می دهند، پس لابد گویش واژه «انقلاب» برایشان دلچسب تر و آسان تر است! و از دیدگاه زبانشناسی متماً لخت «انقلاب» جایگزین بهتری بوده است.

خلاصه همه این ارجایی را بهم باقتم تا اینطور نتیجه گیری کنم که: وقتی در اغلب سایت ها و وبلاگها و فرومها فارکس ایرانی، به جای واژه و گویش «کی آس» اکثر تریدرها از واژه «چایوز» استفاده میکنند، لاقل من یکنفر خودم را در حدی نمی بینم که بخواهم در مقابل این فیل عظیم فارکس کاران مرفه ای و آماتور بایستم، و عقیده و سلیقه شخصی خودم را به آنان تضمیل کنم که: «همگی شما باید تمام عادات قبلی خود را به دور بیاندازید، و از این به بعد صرفاً به سلیقه و عقیده من عادت کنید!! والله به خدا من که رویم نمیشود همچین کاری کنم .... مگر آنکه شما دوستان عزیزه اینطور بخواهید و اینگونه رامت تر باشید.

به هر حال این صرفاً یک دیدگاه و نظر شخصی و به درد نفور بود(!) و فیلی مشتاقم تا نظر شما اساتید و سروزان گرامی ام را بدانم. چون نهايتاً این شما هستید که باید تضمیم بگیرید، که ما چگونه برایتان ترجمه کنیم، تا شما با متون و مطالب ما، رامت تر باشید.

ادامه هندسه فراکتالها ...

همچنانکه «بنویت مندلبروت» Benoit Mandelbrot کسی که برای اولین بار واژه «فراکtal» را ابداع نمود، به شایستگی چنین بیان کرده است که:

«چرا معمولاً درس هندسه اینقدر خشک و بی روح به نظر می آید؟!

یک دلیل آن شاید این است که هندسه اقلیدسی نمیتواند شکل ابرها را توصیف کند. و یا شکل کوهها را، و یا شکل خطوط ساحلی دریا، و یا شکل شاخ و برگ درختان.

در دنیای واقعی ابرها کروی شکل نیستند. همچنانکه کوهها به صورت یک هرم نیستند. خطوط ساحلی دریا، دایروی نیستند، پوست درختان صاف و مسطح نیست، و مسیر صاعقه در آسمان در امتداد خط مستقیم رسم نمیگردد...

طبیعت درجه های بالاتری از نظم را ارایه نمیکند بلکه در همه موارد سطوح متفاوتی از پیچیدگی را بروز میدهد. الگوها، با طولها و اندازه های متفاوت، به قدری متنوع اند که برای تمامی اهداف و موارد نامحدود در طبیعت، کافی هستند. وجود این الگوها در طبیعت، ما را ترغیب میکند تا به مطالعه و بررسی این اشکال و پترن ها پردازیم. پترن ها و الگوهایی که توسط اقلیدس، به عنوان الگوهای «بی شکل» به کنار گذاشته شدند، تا مورفولوژی «هندسه مسطح» خود را بنا کند.

ریاضیدانان همواره کوشیده اند تا این الگوهای غیرمنظم و شکل ناپذیر را ندیده انگارند، و با این حال با ابداع تئوریهایی بی ارتباط با هر آنچه که در طبیعت می بینیم و حس میکنیم، به شدت از رو درروی با طبیعت فرار میکنند» (کتاب Gleick صفحه ۹۸ چاپ ۱۹۸۷)

مندلبروت و دانشمندان دیگری چون پریگوگن، فیگن باوم، بارنسکی، اسمیل و هنون، در طول بررسی و مطالعه رفتارهای موجودات زنده و سیستم های بی جان، به حقایقی باورنکردنی دست یافتند. آنها کشف کردند که برخلاف آنچه که قبلًا تصور میشد، «چایوز» در مرز تداخل بین نیروها متولد نمیگردد، بلکه ضرورتی اجتناب ناپذیر در ساختار درونی سیستم ها است. بعلاوه این ساختار درونی بربمنای تئوریهای اقلیدسی/نیوتونی سازماندهی نمی شود، بلکه نوعی جدید از سازماندهی است. این ساختار «چایوزی» در حال سکون نیست و دائمًا درحال رشد و حرکت است.

به نظر میرسد که این ساختار، به همه‌ی سیستمها و پدیده‌های طبیعی از صاعقه گرفته تا مارکت، مربوط می‌شود. این ساختار درونی جدید دقیقاً در همان نقطه‌ای کشف شده است که قبلاً در تحقیقات و بررسی‌ها، برچسب «آماری» و «تصادفی» روی آن زده، و آن را «غیرضروری» و «شرایط غیر ایده آل» نامیده و از آن چشم پوشی می‌کردند.

صحنه‌ای که قبلاً مورد هجوم اغتشاشات واقع می‌گشت، اکنون قابل تحلیل و پیش‌بینی با ریاضیاتی بسیار دقیق و کامل است.

مطلوبی که اکنون آشکار شده این است که: نه تنها «نظم» در درون بی‌نظمی و «چایوز» وجود دارد، بلکه این «چایوز» است که موجب تولد «نظم» می‌گردد.

برای آنکه موضوع را از لحاظ بنیادی و اصولی بهتر درک کنیم، و این تغییر دیدگاه را بهتر متوجه شویم، اجازه دهید به یک مساله رایج با آنالیز خطی، نگاهی بیاندازیم. ما سپس شروع به بکارگیری این دیدگاه جدید در تردید کردن خواهیم پرداخت.

چگونه می توانیم طول خط ساحلی را اندازه گیری کنیم؟

لوئیس - اف - ریچاردسون دانشمند انگلیسی، اولین شخصی بود که مساله محاسبه طول خط ساحلی یا هر مرز بین المللی را بررسی نمود. این مساله بعداً توسط مندلبروت (mandelbrot) حل شد. در نگاه اول این مشکل احتمانه به نظر می رسد، ولی این مشکل توجه خاصی را بر امکان ماندگاری اندازه گیری اقلیدسی، برای دسته‌ی بخصوصی از اشیاء و بازار، تقویت می کند. تصور کنید که شما به کار اندازه گیری خط ساحلی فلوریدا گماشته شده اید. رئیس شما انتظار یک اندازه گیری دقیق دارد و یک میله‌ی ده فوتی در اختیار شما قرار می دهد.

شما شروع به حرکت پیرامون شبه جزیره می کنید. شما کار خود را به پایان می رسانید و جواب خود را محاسبه می کنید. سپس رئیس شما فکر می کند که یک میله ده فوتی چندان دقیق نیست و باعث از دست دادن جزئیات اندازه گیری می شود. بنابراین به شما یک وسیله اندازه گیری در مقیاس یارد می دهد و از شما می خواهد که اندازه گیری را تکرار کنید و شما انجام می دهید ولذا با تعداد اندازه گیری های بیشتری مواجه می شوید.

استفاده از یک خط کش یک فوتی به اندازه گیری های بیشتری برای محاسبه خط ساحلی منجر می شود. و اگر شما یک خط کش یک اینچی بکار ببرید، به شرطی که هنوز سلامت عقل خود را از دست نداده باشید (!!) جواب شما به سمت بینهایت میل خواهد کرد. استفاده از ابزارهای کوچک تر اندازه گیری باعث می شود که جزئیات بیشتری را بدست آورید. یک خط ساحلی نمایانگر یک گروه از اشیاء که دارای یک طول نامحدود در فضایی محدود است، می باشد.

طول یک خط ساحلی یک کمیت قابل اندازه گیری در رویکرد اقلیدسی نیست. اگر فلوریدا یک شکل هموار و بدون چین و چروک داشت، جواب ثابتی برای طول آن وجود داشت. ولی در واقع کلیه اشیاء طبیعی دارای شکلهای نا منظم هستند. لذا مقادیر اندازه گیری مطلق را به مبارزه می طلبند.

مندلبروت یک روش جدید برای اندازه گیری اینگونه اشیاء طبیعی یا سیستم های طبیعی اختراع کرد و آن را فراکتال یا به عبارت بهتر، "ابعاد فرکشنال" نامید. ابعاد فرکشنال درجه درشتی یا بی نظمی یک ساختار یا یک سیستم می باشد. مندلبروت متوجه شد که ابعاد فرکشنال یک شیء نامنظم در بزرگنمایی های مختلف ثابت می ماند. به بیان دیگر در همه بی نظمی ها یک نظم وجود دارد.

وقتی که ما معمولاً به یک پیشامد تصادفی رجوع می کنیم نشان می دهیم که ما ساختار آن را نمی فهمیم. به زبان بازار این بدان معناست که همان مدل شکل گیری در تایم فریم های (بازه های زمانی) مختلف وجود دارد.

یک چارت یک دقیقه ای شامل همان مدل فراکتال است که در یک چارت ماهانه وجود دارد. این خود تشابهی «SELF-SIMILARITY» در چارت کالا و بورس نشانه ای قوی از هماهنگی حرکت بازار با رفتار الگوی "طبیعت" نسبت به رفتار اقتصادی، بنیادی، مکانیکی و یا تکنیکالی است.

مندلبروت همچنین متوجه شbahت نزدیک عدد فراکتال رودخانه می سی سی پی و قیمت کتان در تمام دوره های زمانی که بررسی کرده بود، شامل جنگ های جهانی، سیل، طوفان و سایر آسیب های مشابه شد. عمق این مشاهده نمی تواند گزافه گویی باشد. این بدان معناست که بازار یکتابع غیر خطی طبیعی است

نه یکتابع خطی "فیزیک کلاسیک". و این حداقل تا حدودی نشان می دهد که چرا ۹۰ درصد از تریدرهایی که آنالیزهای تکنیکی را بکار می بردند، به طور ثابت بازنده هستند. این نه تنها به دلیل تحلیل تکنیکی بر پایه این فرضیه غلط "که آینده شبیه گذشته خواهد بود"، بلکه به دلیل کاربرد تکنیک های آنالیز خطی نامناسب نیز می باشد.

از آنجائیکه تحلیل های اقلیدسی نمی توانند خط ساحلی فلوریدا را اندازه گیری کند، پس نمی تواند رفتار بازار را نیز پیش بینی کند.

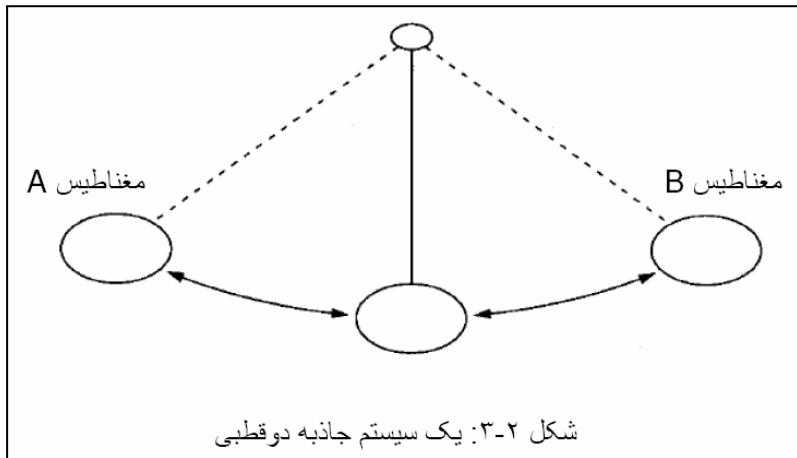
ما در تحلیل هایمان در سطح ۲ ترید کردن (در فصل ۷) دقیقاً ترید با این رفتارها را امتحان خواهیم کرد. در فصل ۱۲، ما ساختار داخلی فراکتال های خودمان را آزمایش خواهیم کرد. به علاوه بدن انسان ممکن است غنی ترین منبع ساختار فراکتال در عالم هستی باشد. فعالیت الکتریکی قلب یک فرایند فراکتال است. بنابراین یک سیستم ایمن و مصون می باشد. لوله های نایژه ای، ریه، کبد، کلیه و سیستم گردش همگی ساختارهای فراکتال هستند، ساختمن کامل فیزیکی انسان ها در طبیعت به نظر فراکتال می رسد. شاید مهمتر از همه، مغز انسان نیز از نظر ساختاری فراکتال است. در کل، این نظریه وجود دارد که حافظه انسانها، فرآیند فکر کردن و خود آگاهی بایستی در عملکرد و ساختار فراکتالی باشند.

بر اساس موارد ذکر شده، این تئوری می تواند مستدل باشد که هر الگویی که در نتیجه بر همکنش انسانی بوجود آمده است (مانند بازار)، بایستی از نظر ساختاری فراکتال باشد.

بازار محصول روانشناسی عامه و ترکیبی از ساختار فراکتال تک تک معامله گران می باشد. این بدان معناست که بازار در اثر فعالیت متلاطم دسته جمعی بوجود آمده و یک پدیده غیر خطی است.

هر معامله گر با اندکی تجربه، آموخته است که بازار، نتیجه‌ی ساده‌ی عرضه و تقاضا نیست. اگر انسانها ماشین بودند کنش قیمت، نتیجه‌ی سیستم جاذبه‌ی دو قطبی عرضه و تقاضا می‌بود. یک پاندول آویخته یک سیستم ساده‌ی جاذبه‌ی دو قطبی است.

(شکل ۳-۲) یک سیستم جاذبه‌ی دو قطبی، ساده، خطی و خسته کننده است. یک بازار دو قطبی، پیچیدگی، رفتار غیر خطی، اغتشاش و یا فراریت ندارد.

اگرسومین جذب کننده، نزدیک به پاندول قرار گیرد، آشفتگی (Chaos) یا ساختار فراکتال به سیستم اعمال می‌شود. در مدل سازی خودمان، ما پنج جذب کننده‌ی مختلف مشخص کرده‌ایم که بر روی حرکت قیمت از یک حوزه به حوزه دیگر اثر می‌گذارد.

این سیستم، غیر خطی، دارای حرکت و پرهج و مرج می‌باشد و این سیستم موجود ماست. از آنجائیکه این بازارهای غیر خطی و مغشوش از برهمکنش خوی انسانی بوجود آمده، کنش‌های قیمت و زمان مکان‌های خوبی برای جستجوی ساختار فراکتال می‌باشد. زمان و فرآیندهای متلاطم و آشفته در طبیعت، ساختارهای با شکوهی از پیچیدگی غیر تصادفی بوجود می‌آورند، که در آن خود همسانی قابل رویت است.

پیدا کردن ساختار فراکتال بازار، بوجود آورنده‌ی راهی برای درک رفتار سیستم می‌باشد. یعنی حرکت قیمت یک کالای خاص.

این راهی برای دیدن الگو، نظم و مهمتر از همه، قابلیت پیشگویی بازاری است که دیگران فقط آشفتگی آنرا می‌بینند.

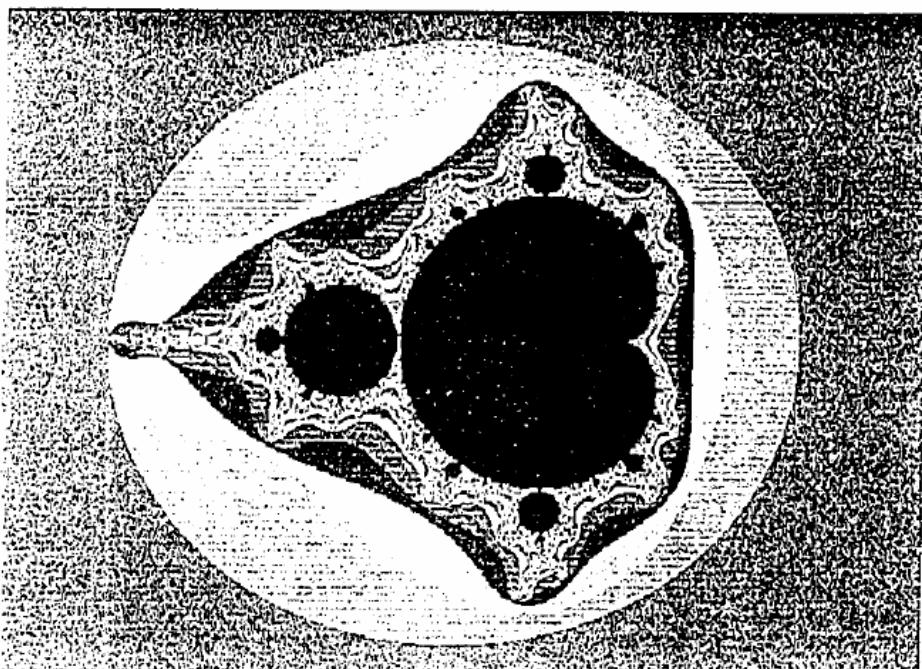
هدف اولیه‌ی این کتاب، این است که به شما نشان دهد چگونه از هندسه‌ی فراکتال در ترید کردن استفاده کنید. دوازده سال از تحقیقات متمرکز، به هندسه‌ی فراکتالی بازارها اختصاص داده شده است. بدون اینکه شما را با بیان جزئیات خسته کنیم، تنها نگاهی به یک مثال از چگونگی تجزیه و تحلیل‌های فراکتال در درک بهتر ابزارهای ترید، در بازار می‌اندازیم.

فراکتال‌ها بوسیله فرایند تکرار بر روی صفحه‌ی کامپیوتر تولید می‌شوند. بهم پیوستگی، رشدی غیر سیستماتیک است. چیزی به چیز دیگر اضافه می‌شود و آن چیز به چیز دیگر. و الى آخر...

ساده‌ترین نوع مدل تکرار، سری جمع اعداد فیبوناچی است. سری با صفر شروع می‌شود و اولین دو جمله بعدی ۱ و ۱ می‌باشد. صفر را با ۱ آغاز‌گر جمع کنید، جواب ۱ خواهد بود. دومین ۱ را جمع کنید جواب ۲ خواهد بود. از این به بعد آخرین دو عدد بدست آمده با هم جمع می‌شوند تا عدد بعدی در سری بدست

آید. بنا براین ۱ را با ۲ جمع میکنیم جواب ۳ است. ۲ را با ۳ جمع میکنیم جواب ۵ است. ۳ را با ۵ جمع میکنیم جواب ۸ است. ۵ را با ۸ جمع میکنیم جواب ۱۳ است. و به این ترتیب سری تا بینهایت ادامه دارد. خاصیت نادر این پروسه تکرار این است که هر عدد در این سری دقیقاً 6^{18} عدد بعدی است. مستقل از اینکه این دو عدد متوالی در کجا این سری قرار گرفته اند. نسبت $6^{18}/6^{18}$ محصول ثابت و نا متغیر بهم بیوستگی سیستماتیک میباشد. دنیا با این نسبت های $6^{18}/6^{18}$ در جریان است. الگوهای دانه در گلها، اعداد فیبوناچی هستند. عضلات قلب دقیقاً به اندازه 6^{18} زمان استراحت خود در حالت انقباض قرار دارد. پوسته حلزون ساختمان کاملی از 6^{18} را به نمایش گذاشته است. به عنوان یک مثال دیگر ناف انسان در 6^{18} طول قد او قرار دارد. احجام در طبیعت مشمول رده‌ی پدیده های 6^{18} میشوند.

مجموعه‌ی مندلبروت که در شکل ۳-۳ نمایش داده شده است، کتیبه‌ی رزتای هندسه‌ی فراکتالی است.

شکل ۳-۳: مجموعه مندلبروت

مجموعه‌ی مندلبروت، که از تکرار چند جمله‌ای درجه دو در یک سطح مرکب بدست می‌آید، فراکتال اصلی و بلوک بنای هندسه‌ی فراکتالی میباشد. مجموعه‌ی مندلبروت در نسبت 6^{18} فیبوناچی بنا نهاده شده است. این غالباً از حلزونی و مارپیچ تشکیل شده است. اگر شما یک حلزون مارپیچی را بر روی ته آن نگه دارید و آن را به صورت پروانه‌ای در

آورید، همانگونه که بر روی یک استیک انجام میدهید، شما شکلی مانند مجموعه‌ی مندلبروت خواهید داشت.

و این مانند سنگ سر طاق میباشد که ارتباط بین اعداد فیبوناچی، موج الیوت، و فراکتال‌ها را در یک الگوی منسجم و همسو برقرار می‌سازد.

در تحقیقات اولیه خودمان، گروه profitunity trading چندین الگوی تکرار شونده کشف کردند که به ما تا حدی امکان پیشگوئی حرکت‌های آینده مارکت را میدهند. و این یک جهش پیشرفته کوانتمی از آنالیزهای تکنیکی پذیرفته شده، می‌باشد. در فصل‌های بعدی بحث بیشتری در این رابطه خواهد شد.

هندسه فراکتال و مارکت‌ها

هر کجا که آشتفتگی چایوز (کی آس)، نوسان، سیستم‌های زنده و بی‌نظمی یافت شود، هندسه فراکتالی حاکم است. همانگونه که قبل از ذکر شد منظور از فراکتال، ابعاد فراکشنال می‌باشد.

تصور کنید که شما از فاصله ۲۰۰ یارדי در حال نگریستن به یک کلاف ریسمان به ابعاد سه اینچ می‌باشید. از این فاصله، کلاف شبیه به یک نقطه به نظر میرسد و ابعاد نقطه صفر است.

حال تصور کنید که شما به طرف آن حرکت کنید. متوجه می‌شوید که این یک کلاف ریسمان می‌باشد و بنا بر این سه بعدی است. همانطور که نزدیکتر می‌شوید، متوجه می‌شوید که این کلاف از یک رشته طولانی

ریسمان تشکیل شده و تنها یک بعد دارد. و با استفاده از یک ذره بین از نزدیک متوجه می‌شوید که ریسمان نیز سه بعدی است. بنابراین شما بر اساس پرسپکتیو دیدتان (چشم انداز تان)، ابتدا جسمی بدون بعد (بعد صفر)، سپس سه بعدی، یک بعدی و در آخر سه بعدی مشاهده کردید. آنچه که شما از بازار مشاهده می‌کنید نیز، بیش از همه به پرسپکتیو شما یا الگوی جاری شما بستگی دارد.

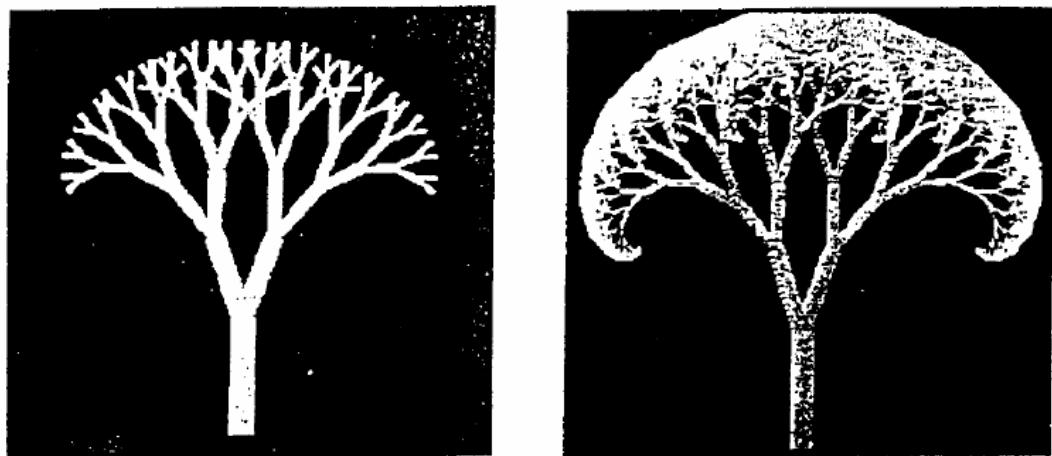
در واقع پرسپکتیو شما، الگوی فعلی تان می‌باشد. اگر شما از یک پرسپکتیو خطی به بازار نگاه کنید، هرگز بازار واقعی را نخواهید دید.

این در زمان ترید کردن و کسب سود به زیان منتهی خواهد شد.

همچنین فراکتال، مقیاسی از بی‌نظمی است. هر چه بی‌نظمی و تغییر و تحول در بازار بیشتر باشد عدد فراکتال آن نیز بزرگتر است.

عدد فراکتال قسمتی از بازار که در نقطه بازگشت است همیشه به بیشترین مقدار خود میرسد. بنابراین همه تغییرات روند بازار، توسط اعداد فراکتال بزرگتر، در میله‌هایی که به این تغییرات روند منتهی می‌گردد، همراهی می‌شوند.

شکل ۳-۴ نشان دهنده‌ی درخت فراکتال که توسط دانشمند انگلیسی Michael Batty و بوسیله کامپیوتر بوجود آمده، می‌باشد. هر شاخه به دو قسمت تقسیم می‌شود تا سایبان فراکتال را بوجود آورد.

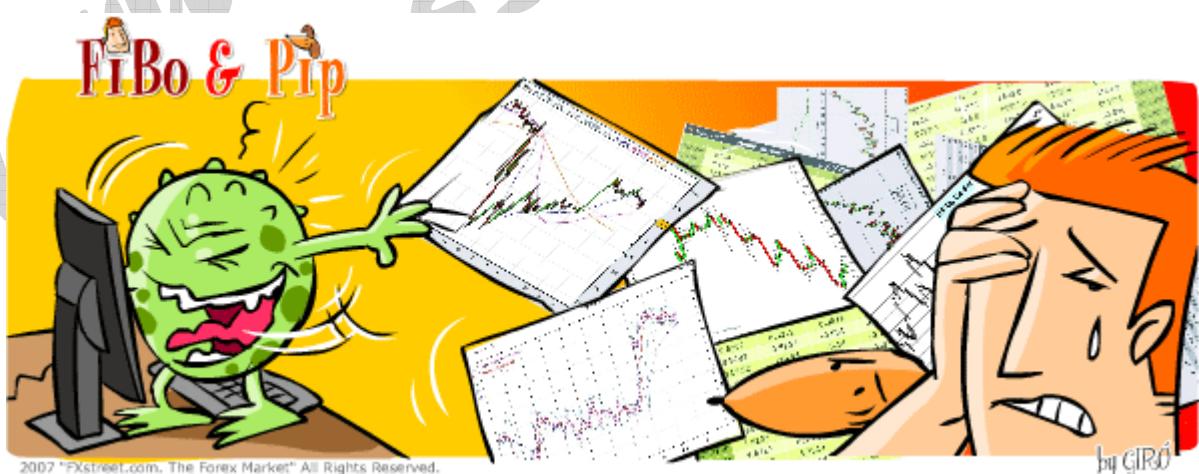

شکل ۳-۴: درخت فراکتال تولید شده توسط کامپیوتر

تصویر سمت چپ دارای ۶ تکرار و یا " تقسیم دو شاخه‌ای " می‌باشد. در سیزدهمین تکرار (تصویر سمت راست)، تصویر درخت واقعی‌تر به نظر میرسد.

تصویر کنندگان فراکتال میتوانند گونه‌های مختلفی از درختان را با تغییر در عدد فراکتال بوجود آورند. درختان فراکتال نشانگر نقطه‌ای هستند که در آن نقطه، هندسه‌ی فراکتالی مقیاسی از تغییر می‌بایشد. هر تقسیم شاخه در درخت، هر انحراف در رودخانه، هر گونه تغییر جهت در بازار یک نقطه‌ی تصمیم‌گیری می‌باشد.

این اندیشه یک عامل بسیار سخت در پیدا کردن فراکتال در موج الیوت می‌باشد.

نتیجه گیری

علم چایوز (آشوب، کی آس) الگوئی جدید جهت دیدن بازار برای ما فراهم می کند.

علم چایوز (آشوب) برای ما راهی قابل پیش بینی و دقیق تر برای آنالیز رفتار کنونی و آتی کالا فراهم میکند.

علم چایوز (آشوب) نقشه‌ی بهتری برای ترید کردن به ما میدهد.

علم چایوز (آشوب) قابلی از گذشته برای استفاده در آینده نمی سازد.

علم چایوز (آشوب) بر روی رفتار جاری بازار که به طور ساده ترکیبی از رفتار فراتال انفرادی انبوه

معامله گران میباشد، تمرکز دارد.

برای نگاهی عمیق تر از نقطه نظر آکادمیک و تحقیقاتی به علم چایوز آشوب من خواندن مقالات زیر را در

فهرست کتب پیشنهاد میکنم:

Peters (1991a-1993)

Deboeck (1994)

Chorafas (1994)

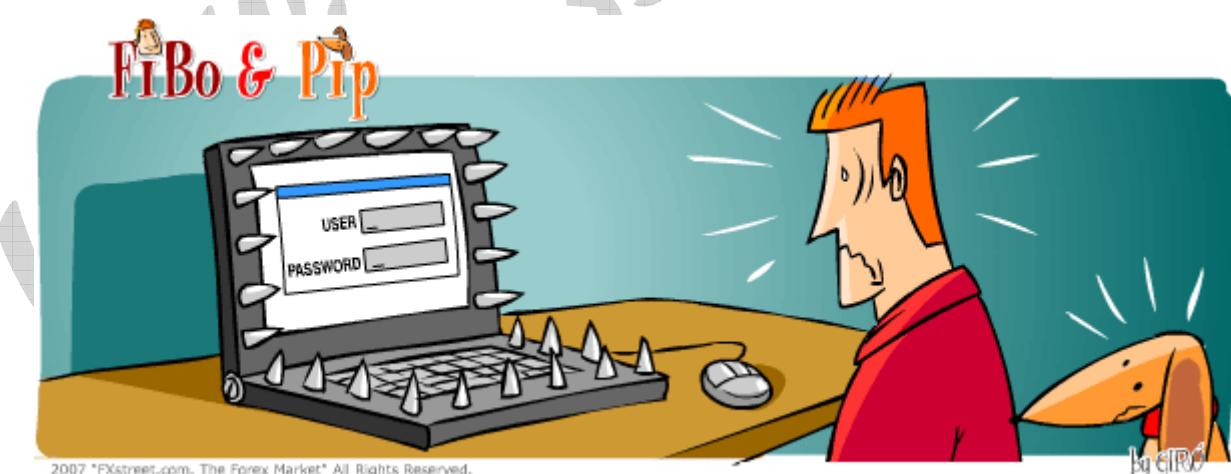
اکثر تکنیک های تحقیقی اخیر در ژورنال های فیزیک و ریاضی یافت میشود.

فراتال، اساس زیرساختهای تشکیل دهنده مارکت است. و همچنین فراتالی، زیر ساختار سازنده ی فکر

و ذهن تک تک تریدرهای منفرد در مارکت می باشد.

در فصل بعد ما دو نوع از زیر ساختار های پایه، و چگونگی اضافه کردن آنها، به الگوهای مارکت را

آزمایش خواهیم کرد.

2007 "FXstreet.com, The Forex Market" All Rights Reserved.

خواننده گرامی سلام!

این کتاب تحت «نهضت ترجمه کتب و منابع فارکس در ایران» و در سایت علمی-آموزشی «سرمایه» تولید و منتشر گردیده است. خواهشمند است به هر طریقی که این کتاب را در اختیار گرفته اید، برای حمایت از این نهضت و کمک به استمرار و پیش برد اهداف آن، همیاری و کمک های داوطلبانه خود را از ما دریغ نفرمایید.

به امید رشد و ارتقای روزافزون جایگاه علمی و حرفه ای فارکس ایران
پشتون مشهوری نژاد

خواننده گان عزیز که علاقمند به دریافت فصول بعدی کتاب هستند می توانند پس از واریز مبلغ ده هزار تومان تحت عنوان حمایت و همیاری داوطلبانه از

«نهضت ترجمه کتابها و منابع فارکس»

به یکی از حسابهای بانکی زیر، شماره فیش خود را به آدرس ایمیل pshootan@yahoo.com ارسال نموده و درخواست خود را جهت دریافت ادامه کتاب، اعلام بفرمایند.

- (۱) بانک سپه - شعبه فلسطین جنوبی کد ۲۶۸ - شماره حساب ۳۸۱۵۱۱ - بنام پشتون مشهوری نژاد
- (۲) بانک سامان - شعبه بورس - شماره حساب ۱-۲۶۵۹۵۱-۸۴۹-۸۰۰ - بنام پشتون مشهوری نژاد
- (۳) بانک صادرات - سپهر کارت - شماره حساب ۰۳۰۱۰۸۳۴۵۷۰۰۷

امیدواریم که با کمک و حمایت شما دوستان و سروران عزیز، بتوانیم برای اولین بار در ایران، سایر کتب و منابع اصلی و مرجع فارکس را نیز به زبان فارسی و با کیفیتی مطلوب مهیا نموده و خدمتتان ارایه نماییم.